

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 65/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť E. V., F., zastúpenej advokátom Mgr. G. G., G., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Katastrálneho úradu v N., Správy katastra L., nevykonaním záznamu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej v katastrálnom území F. podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice sp. zn. 7 C 123/1993 z 21. júla 1993 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. V. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2008 doručená sťažnosť E. V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Katastrálneho úradu v N., Správy katastra L. (ďalej len „katastrálny úrad“), nevykonaním záznamu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (roľa na parcele č. 1273 zapísaná

v pozemnoknižnej vložke č. 862), katastrálne územie F., podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 123/93 z 21. júla 1993.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

„Rozsudkom Okresného súdu v Leviciach č. 7 C 123/93 zo dňa 21. 07. 1993 bolo určené vlastnícke právo E. V., rod. Š. k nehnuteľnosti v celosti. Tento rozsudok bol Okresným súdom v Leviciach doručený aj Katastrálnemu úradu N., Správa katastra L. Katastrálny úrad N., Správa katastra L. bol na základe súdneho rozhodnutia povinný vykonať záznam a zapísať vlastnícke právo k nehnuteľnosti v prospech E. V., rod. Š. Katastrálny úrad N., Správa katastra L. však uvedený záznam neuskutočnili a sťažovateľku neuviedla ako vlastníčku nehnuteľnosti: par. č. 1273 o výmere 4 j 1419 š. s. - roľa, v katastrálnom území F., zapísanej v PKV č. 862.

Ani na základe viacerých žiadostí sťažovateľky Katastrálny úrad N., Správa katastra L. uvedený záznam neuskutočnil.“

Ďalej sa sťažovateľka zmieňuje o tom, že nečinnosťou katastrálneho úradu boli porušené ustanovenia § 7 a 8 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona č. 60/1994 Z. z. a ustanovenia § 17 ods. 2 a 19 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike, ale najmä jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Konaním Katastrálneho úradu, Správa katastra L..., nezapísaním vlastníckeho práva sťažovateľky k nehnuteľnosti: par. Č. 1273 o výmere 4 j 1419 š. s. - roľa, v katastrálnom území F., zapísanej v PKV č. 862, bolo porušené základné ľudské právo - vlastnícke právo - sťažovateľky.

2. Katastrálny úrad, Správa katastra L..., je povinný vo veci konať bez zbytočných prieťahov a zapísať vlastnícke právo sťažovateľky k nehnuteľnosti: par. č. 1273 o výmere 4 j 1419 š. s. - roľa, v katastrálnom území F., zapísanej v PKV č. 862, do evidencie nehnuteľností.

3. Sťažovateľke priznáva náhradu trov konania vo výške 18.914,- Sk (627,83,- EUR)...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak túto ochranu neposkytujú všeobecné súdy.

Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

To znamená, že sťažnosť možno ústavnému súdu podať vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práva poskytuje.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú osobu a právnickú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ako už bolo uvedené, sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy postupom katastrálneho úradu, ktorý jej nezapísal jej vlastnícke právo k už uvedenej nehnuteľnosti na základe právoplatného rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 123/1993 z 21. júla 1993.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí

orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve súdy preskúmavajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Zo sťažnosti, ako aj z príloh k nej pripojených vyplýva, že 19. júna 2006 podal právny zástupca sťažovateľky na katastrálnom úrade „návrh na záznam“, resp. na zápis jej vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností „*k nehnuteľnosti: par. č. 1273 o výmere 4 j 1419 š. s. - roľa, v katastrálnom území F., zapísanej v PKV č. 862*“.

Katastrálny úrad podaním z 15. augusta 2006 sp. zn. Z-3477/06 a Z-3478/06 oznámil sťažovateľke, že k zápisu do katastra nehnuteľností je potrebné ešte doložiť identifikáciu parcely č. 1273. Právny zástupca preto požiadal 7. septembra 2006 katastrálny úrad o vyhotovenie identifikácie parcely a následný zápis vlastníckeho práva sťažovateľky k predmetnej nehnuteľnosti.

Podaním sp. zn. 445/2006 z 11. septembra 2006 katastrálny úrad oznámil sťažovateľke dôvody, prečo zápis vlastníckeho práva nemôže vykonať.

Podaním z 2. októbra 2006 právny zástupca sťažovateľky podal katastrálnemu úradu opätovný „návrh na zápis vlastníckeho práva“ sťažovateľky k nehnuteľnostiam.

Keďže katastrálny úrad odvtedy nevykonal zápis jej vlastníckeho práva podľa citovaných právnych predpisov na základe rozhodnutia okresného súdu sp. zn.

7 C 123/1993 z 21. júla 1993, právny zástupca sťažovateľky podal 4. apríla 2007 orgánom činným v trestnom konaní trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a.

Uznesením Okresnej prokuratúry L. sp. zn. 1 Pv 532/2007 z 10. júla 2008 bola napokon zamietnutá sťažnosť sťažovateľky (proti uzneseniu policajta Okresného riaditeľ'stva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v L. sp. zn. ORP-531/1-OSV-LV-2007 z 21. mája 2008, ktorým zastavil trestné stíhanie vo veci jej trestného oznámenia), pretože nebola dôvodná.

Keďže z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka v sťažnosti skutkovo namieta vlastne nečinnosť orgánu štátnej správy, ústavný súd upriamuje pozornosť na § 250t ods. 1 OSP, podľa ktorého fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis.

Z citovaných právnych noriem je tiež zrejmé, že vo veci sťažovateľky bola daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorým je aj katastrálny úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nie je možné nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Vzhľadom na princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy) môže ústavný súd zásadne preskúmavať iba právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktorými sa rozhodlo o zákonnosti postupu orgánu verejnej správy (§ 247 ods. 1 a nasl. OSP). Preto v okolnostiach daného prípadu by do úvahy prichádzalo iba preskúmanie rozhodnutia správneho súdu, ktorý by rozhodol vo veci v poslednom stupni.

Ústavný súd nemá právomoc ukladať orgánom verejnej správy povinnosť konať, ak sa uloženie tejto povinnosti nedomáhal oprávnený subjekt podaním návrhu na príslušnom zákonom určenom orgáne, a to spôsobom predpísaným zákonom.

Vychádzajúc z právnych záverov a zisteného skutkového stavu ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade pred právomocou ústavného súdu ešte existoval iný (všeobecný) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označených základných práv sťažovateľky, porušenie ktorých namieta. Ústavný súd za daného procesného stavu konštatuje, že sťažovateľka nevyčerpala všetky procesné prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv poskytoval, a preto jej sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, I. ÚS 53/07, III. ÚS 310/07, IV. ÚS 276/08)].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2008